

Aleg. 448

Sprawozdanie

Komisji szkolnej o rezolucyi posła Szajera (l. s. 1.436) w sprawie zakładania szczepek przy każdej szkole ludowej na wsi.

Wysoki Sejmie!

Na posiedzeniu Wysokiego Sejmu w dniu 19. października 1904 przy rozprawie nad sprawozdaniem Komisji gospodarstwa krajowego o działalności nauczycieli wędrownych rolnictwa i sadownictwa (patrz stenogram str. 494—495) wywiązała się obszerna dyskusya, w której różni mowcy podnosili zarzut, że nauczyciele wędrowni nie spełniają sumiennie swoich powinności, a szczególnie pod względem nauki sadownictwa i ogrodnictwa, a wina tego po części leży w tem, że żadna gmina nie posiada odpowiedniego ogrodu, gdzieby nauczyciel wędrowny demonstrować mógł praktycznie swoje teoretyczne wykłady. Na to poseł Szajer doświadczony przykładem jak w pewnych dwóch gminach kierownicy szkół pozakładali szczepek, gdzie z wielkim pożytkiem dzieci szkolne oraz starsi nawet mieszkańcy gminy uczyli się sadownictwa i ogrodnictwa, jednakże po śmierci tychże nauczycieli ich następcy nowi zamiast rozszerzyć te zakłady naukowe na polu ogrodnictwa, zupełnie zrujnowali je i poniszczyli, a stare i młode szczepek wykarczowali i na targ wywieźli, dlatego poseł Szajer zrażony temże postępowaniem owych nauczycieli stawia rezolucyę przy tej sposobności, by drogą ussawodawstwa przymusowo przy każdej szkole ludowej, gdzie już z mocy ustawy jest dokupiony jakikolwiek kawałek pola do szkoły, by w pierwszym rzędzie na tem polu zakładać przymusowo szczepek czyli ogródki szkolne, w których każdy nauczyciel szkolny byłby z urzędu zmuszony uczyć nie tylko dzieci szkolne, ale i starszych pragnących nabyć odpowiedniej wiedzy.

Gdy z ustawy z dnia 24. kwietnia 1894 o zakładaniu i utrzymywaniu szkół ludowych Dz. u. kr. Nr. 49 art. 6. wynika, że gminy są obowiązane dostarczyć szkole gruntu na ogród szkolny i takowe ogrody prawie przy każdej szkole wiejskiej istnieją, dlatego Komisya szkolna stawia następującą:

Rezolucyę

Wysoki Sejm uchwalić raczy:

Wzywa się c. k. Radę szkolną krajową, aby z całym naciskiem przeprowadziła zakładanie ogrodów szkolnych przy szkołach ludowych, w których by nauczyciele obowiązani byli do praktyki z dziećmi szkolnymi i aby zapobiegła ich niszczeniu przy zmianie nauczyciela.

Przewodniczący:
Czartoryski.

Sprawozdawca:
Kramarczyk.

